

Vyhlásenie Rady Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a partnerských organizácií k aktuálnej situácii vo financovaní školstva a vedy

Členovia Rady Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a zástupcovia partnerských reprezentatívnych organizácií vyjadrujú nespokojnosť s návrhom zástupcov vlády SR v rámci 3. kola kolektívneho vyjednávania o KZVS na rok 2022. Ponuku na 3% valorizáciu plátov v roku 2022 od 1. 7. 2022 a jednorazový platový bonus v hodnote 350 € považujeme za absolútne nedostatočnú.

Táto ponuka znamená:

- porušenie sľubov, ktoré im koalíčné strany dávali pred voľbami, ako aj z Programového vyhlásenia vlády SR, kde vláda deklarovala rozvoj výchovy a vzdelávania ako jednu zo svojich priorit,
- výrazný pokles reálnych plátov spôsobený tohtoročnou 0% valorizáciou a zvyšujúcou sa infláciou,
- neprimerane nízke platové ohodnotenie zamestnancov v školstve vzhľadom na ich kvalifikáciu a spoločenskú dôležitosť ich práce, čo má za následok ich nedostatočné spoločenské postavenie,
- neporovnateľne nízke financovanie školstva a vedy na Slovensku v porovnaní s vyspelými štátmi OECD a priemerom v štátov EÚ,
- prepád ďalších tarifných tried a stupňov pod úroveň minimálnej mzdy spôsobujúci znevýhodnenie zamestnancov s vyššou kvalifikáciou, zodpovednosťou a náročnosťou práce.

Dňa 22. novembra 2021 prijala Rada zväzu uznesenie, ktorým poverila predsedu zväzu podpísať KZVS na rok 2022 len za predpokladu, že bude obsahovať záväzok na minimálne 10% valorizáciu tarifných plátov všetkých pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov regionálneho školstva ako aj učiteľov, vedecko-výskumných a nepedagogických zamestnancov vysokých škôl. Takáto požiadavka vychádza z potreby pokračovať vo výraznom zlepšovaní finančného ohodnotenia zamestnancov školstva, ako základnej podmienky na zlepšovanie výsledkov kvality vzdelávania a zvyšovanie atraktivity učiteľského povolania a spoločenského postavenia všetkých zamestnancov školstva.

Zamestnanci pracujúci na všetkých typoch a úrovniach škôl a školských zariadení na celom Slovensku sú sklamaní z postoja vlády SR k riešeniu najväznejších problémov, ktorými trpí slovenské školstvo a jeho zamestnanci. Financovanie školstva a vedy na Slovensku je v porovnaní s vyspelými štátmi neporovnateľne nízke, čo spôsobuje stagnáciu až rozvrat. Pedagogickí, odborní a nepedagogickí zamestnanci školstva a vedy sú dlhodobo na pokraji záujmu politikov, čo má za následok ich nedostatočné spoločenské postavenie. Pracovné podmienky im častokrát neumožňujú rozvíjať nadanie a talent jednotlivcov a zároveň venovať pozornosť žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Platové ohodnotenie nie je primerané ich kvalifikácii a spoločenskej dôležitosti práce. Financovanie školstva je nejednotné, čo spôsobuje neefektívne využívanie zdrojov a diskrimináciu pri odmeňovaní. Absolventi stredných škôl odchádzajú za štúdiom do zahraničia, kde nachádzajú kvalitnejšiu infraštruktúru a lepšie ohodnotené uplatnenie. Záujem o učiteľské povolanie klesá a v niektorých regiónoch nebude mať čoskoro kto zabezpečovať výchovu a vzdelávanie.

Po takmer dvoch rokoch boja s pandémiou a zvýšenými nárokmi na zabezpečenie kvalitného a bezpečného výchovno-vzdelávacieho procesu vnímajú zamestnanci školstva ponuku vlády ako výsmech a porušenie sľubov, ktoré im koalíčné strany dávali pred aj po voľbách. Zamestnanci školstva sú podobne ako zdravotnícky personál denne vystavení riziku nákazy, ktorá sa dokázateľne šíri aj medzi žiakmi a študentmi. Sú nútení zo dňa na deň prispôbovať formy a metódy svojej práce meniacim sa podmienkam, a to na základe zmätočnej komunikácie a nejasných inštrukcií zo strany ministerstva školstva. Okrem toho neboli do dnešného dňa všetkým zamestnancom zabezpečené pracovné a ochranné pomôcky a uhradené náklady na výkon práce na diaľku. O zabezpečení psychologického poradenstva či súladu medzi súkromným a pracovným životom pri práci z domu nemôže byť ani reč.

Pripomíname, že vláda SR vo svojom Programovom vyhlásení deklarovala rozvoj výchovy a vzdelávania ako jednu zo svojich priorit. Prísľub na zvýšenie plátov pedagógov bol zároveň súčasťou

volebného programu strany SaS, ktorej člen sa stal ministrom školstva. Strana OĽANO, ktorej členovia boli od začiatku tohto volebného obdobia predsedami vlády a tiež aj ministrami financií, dokonca vo svojom volebnom programe navrhovala každoročné 10% zvýšenie plátov učiteľov! Zároveň sľubovala skokové navýšenie plátov začínajúcich učiteľov a tiež podporu inovatívnych učiteľov prostredníctvom pohyblivej zložky mzdy na základe presne vymedzených kritérií. Okrem toho OĽANO navrhovala odstrániť platovú diskrimináciu nepedagogických zamestnancov v odmeňovaní automatickou valorizáciou taríf a zavedením jednotnej platovej tabuľky. Nič z toho doteraz vláda nebola schopná zrealizovať.

Namiesto toho poslanci NRSR schvaľujú zákony, ktoré v čase pandémie ukladajú zamestnancom nové povinnosti napríklad pri tvorbe obsahu vzdelávacích programov, zasahujú do akademickej samosprávy vysokých škôl a nezohľadňujú pri tom názory a praktické skúsenosti sociálnych partnerov a odborníkov.

My, členovia Rady Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a zástupcovia partnerských reprezentatívnych organizácií v rezorte si uvedomujeme vážnosť situácie, ktorú spôsobila pandémia. Vidíme však neefektívne nakladanie s finančnými prostriedkami štátu a neschopnosť vlády prijímať zásadné rozhodnutia, ktoré by umožnili čerpať značné prostriedky z fondov EÚ. Zároveň poukazujeme na to, že školstvo je spolu so zdravotníctvom na pokraji svojich možností a bez urýchleného riešenia najvážnejších problémov môže čoskoro dôjsť k ohrozeniu funkčnosti týchto dvoch základných pilierov, ktoré sú do budúcnosti predpokladom dobre fungujúcej, vzdelanej a sociálne-spravodlivej spoločnosti.

Vyhlasenie Rady Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Rada Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku na svojom dnešnom zasadnutí vyhlásila od 7. 12. 2021 štrajkovú pohotovosť a vyzýva vládu SR, aby začala bezodkladne riešiť nepriaznivú situáciu v oblasti školstva, a to predovšetkým navýšením finančných zdrojov na zlepšenie finančného ohodnotenia všetkých zamestnancov školstva a vedy na základe požiadaviek rady zväzu do KZVS na rok 2022: 10% valorizácia plátov všetkých zamestnancov školstva a vedy, úprava tarífnych tabuliek nepedagogických zamestnancov tak, aby začínala minimálnou mzdou a zachovanie doterajších benefitov. Ak sa tak nestane, nebude zaručený sociálny zmier a zamestnanci budú pripravení zabojovať za svoje oprávnené požiadavky a za lepšiu budúcnosť Slovenska aj prostredníctvom nátlakových akcií, ktoré sa dotknú všetkých občanov SR.

V Bratislave 7. 12. 2021